EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 17. 2. 2025
COM(2025) 44 final

2025/0025 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Únie, pokiaľ ide o rozhodnutie účastníkov Sektorového dohovoru o vývozných úveroch na civilné lietadlá

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať na zasadnutiach účastníkov sektorového dohovoru o vývozných úveroch na civilné lietadlá prílohy III k Dohode OECD o štátom podporovaných vývozných úveroch (ďalej len „dohoda“), pokiaľ ide o zmeny Sektorového dohovoru o vývozných úveroch na civilné lietadlá (ďalej len „sektorový dohovor o lietadlách“ alebo „dohovor SDL“).

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o štátom podporovaných vývozných úveroch a sektorový dohovor o lietadlách

Dohoda je džentlmenskou dohodou medzi Úniou, Spojenými štátmi, Kanadou, Japonskom, Kóreou, Nórskom, Švajčiarskom, Austráliou, Novým Zélandom, Tureckom a Spojeným kráľovstvom (ďalej len „účastníci“), ktorá poskytuje rámec pre riadne využívanie štátom podporovaných vývozných úverov. V praxi to znamená stanovenie rovnakých podmienok medzi účastníkmi (pri ktorých sa hospodárska súťaž odvíja od ceny a kvality vyvážaného tovaru a služieb, a nie od poskytnutých finančných podmienok) a snahu o odstránenie subvencií a narušení obchodu súvisiacich so štátom podporovanými vývoznými úvermi. Dohoda nadobudla platnosť v apríli 1978, je uzatvorená na neurčitý čas, a hoci sekretariát OECD poskytuje podporu pri jej vykonávaní, nejde o akt OECD[1].

Niektoré pravidlá stanovené v dohode sú špecifické pre jednotlivé odvetvia a podrobne opísané v sektorových prílohách k dohode (nazývaných „sektorové dohovory“). Dohovor SDL je samostatná dohoda v prípade štátom podporovaných vývozných úverov v súvislosti s civilnými lietadlami. Funguje nezávisle od dohody.

Dohovor SDL spravujú jeho vlastní účastníci, ktorými sú Austrália, Brazília, Kanada, Európska únia, Japonsko, Kórea, Nový Zéland, Nórsko, Švajčiarsko, Spojené kráľovstvo a Spojené štáty.

Dohovor SDL sa pravidelne aktualizuje, aby sa zohľadnil vývoj na finančnom trhu a vývoj politiky, ktoré majú vplyv na poskytovanie štátom podporovaných vývozných úverov. Dohovor SDL bol transponovaný, a teda sa na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 stal v Únii právne záväzným[2]. Revízie podmienok dohody sú začlenené do práva EÚ prostredníctvom delegovaných aktov podľa článku 2 uvedeného nariadenia.

2.2. Účastníci sektorového dohovoru o lietadlách a rozhodovací proces

Európska komisia zastupuje Úniu na zasadnutiach účastníkov dohovoru SDL, ako aj pri rozhodovaní účastníkov dohovoru SDL písomnými postupmi. Rozhodnutia o všetkých zmenách dohody sa prijímajú konsenzom.

2.3. Pripravovaný akt účastníkov dohovoru SD

Hoci sa dohovor SDL zameriava na vývozné úvery súvisiace s vývozmi civilných lietadiel, účastníci v rámci dohovoru SDL poskytujú podporu aj na operácie zahŕňajúce poskytovanie

[1] V zmysle vymedzenia v článku 5 Dohovoru OECD.

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 45).

údržby a iných služieb, ako aj vývoz náhradných dielov a motorových zostáv. V praxi sa však pri dohovore SDL v priebehu rokov ukázali nejasnosti, pokiaľ ide o uplatňovanie pravidiel na operácie tohto druhu. Preto sa navrhlo, aby sa do dohovoru SDL zahrnuli osobitné podmienky pre zmluvy o zabezpečení údržby a servisu, ako aj náhradné diely a motorové zostavy (týkajúce sa lietadiel, na ktoré sa vzťahuje dohovor SDL). Pravidlami by sa zabezpečilo koherentné uplatňovanie a výklad podmienok dohovoru SDL pre tieto operácie, čo by prispelo k vyrovnanejším podmienkam.

Danými pravidlami by sa konkrétne:

- umožnili dlhšie lehoty splatnosti v prípade operácií presahujúcich určitú zmluvnú hodnotu;
- znížila minimálna platba v hotovosti z 30 % na 15 % hodnoty vývoznej zmluvy; a
- a upravilo vymedzenie začiatočného bodu splácania úveru (ktorý sa v súčasnosti zameriava na okamih, keď kupujúci dostane hlavné lietadlo na rozdiel od rozmeru služieb) tak, aby spĺňal čiastkové ciele súvisiace s dodaním, ktoré sa pri takýchto zmluvách zvyčajne sledujú.

Medzi účastníkmi dohovoru SDL od roku 2022 prebiehajú rokovania o doplnení týchto pravidiel a výsledok sa očakáva v prvom štvrťroku 2025.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Navrhovanou pozíciou Únie by bolo podporiť zmenu znenia dohovoru SDL, pokiaľ ide o podporu zmlúv o zabezpečení údržby a servisu, náhradné diely a motorové zostavy v súvislosti s lietadlami, na ktoré sa vzťahuje dohovor SDL. Nové osobitné pravidlá by pomohli zabezpečiť koherentné uplatňovanie dohovoru SDL, pokiaľ ide o dané operácie, a podporiť rovnaké podmienky pre účastníkov dohovoru SDL.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú *„pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.“*

Pojem *„akty s právnymi účinkami“* zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie*“[3].

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Pripravovaný akt môže rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnych predpisov EÚ, konkrétne nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES. V článku 1 tohto nariadenia sa

[3] Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

uvádza, že „*[u]smernenia obsiahnuté v Dohode o štátom podporovaných vývozných úveroch (ďalej len „dohoda“) sa uplatňujú v Únii. Text dohody je pripojený k tomuto nariadeniu.“* Rovnako podstatný je článok 2 tohto nariadenia, v ktorom sa uvádza, že *„Komisia prijme delegované akty v súlade s článkom 3 s cieľom zmeniť a doplniť prílohu II ako dôsledok zmien a doplnení usmernení, na ktorých sa dohodli účastníci dohody“*. Zahŕňa to zmeny príloh k dohode, ako je dohovor SDL.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú vývozných úverov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti spoločnej obchodnej politiky. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 207 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 207 ods. 4 prvý pododsek ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže sa aktom účastníkov dohovoru SDL zmení Dohoda o štátom podporovaných vývozných úveroch, ktorá tvorí prílohu II k nariadeniu (EÚ) č. 1233/2011, po jeho prijatí je vhodné uverejniť ho v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2025/0025 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Únie, pokiaľ ide o rozhodnutie účastníkov Sektorového dohovoru o vývozných úveroch na civilné lietadlá

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Usmernenia uvedené v Dohode o štátom podporovaných vývozných úveroch (ďalej len „dohoda“) vrátane tých, ktoré sú uvedené v Sektorovom dohovore o vývozných úveroch na civilné lietadlá (ďalej len „sektorový dohovor o lietadlách, dohovor SDL“) v prílohe III k dohode, sú transponované, a teda sa stali v Únii právne záväznými na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011[4].

(2) Cieľom pripravovaného rozhodnutia o zmene dohovoru SDL je stanoviť osobitné pravidlá poskytujúce právnu istotu a posilniť rovnaké podmienky medzi účastníkmi dohovoru SDL, pokiaľ ide o podporu zmlúv o zabezpečení údržby a servisu, vývozy náhradných dielov a motorových zostáv v súvislosti s lietadlami, na ktoré sa vzťahuje sektorový dohovor o lietadlách.

(3) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie v súvislosti so zmenami dohovoru SDL, keďže pripravované rozhodnutie účastníkov dohovoru SDL bude pre Úniu záväzným a môže rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah práva Únie, a to na základe článku 2 nariadenia (EÚ) č. 1233/2011,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie, je podporiť rozhodnutie účastníkov dohovoru SDL, pokiaľ ide o zmenu dohovoru SDL, ktorej cieľom je stanoviť osobitné pravidlá, pokiaľ ide o podporu zmlúv o zabezpečení údržby a servisu, vývozy náhradných dielov a motorových zostáv v súvislosti s lietadlami v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu.

[4] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 45).

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka